POLITINIŲ ORGANIZACIJŲ NARIŲ MOKESČIŲ REGISTRACIJOS ŽURNALO PILDYMAS IR PATEIKIMAS

Atmintinė

Už politinių organizacijų apskaitą atsakingiems asmenims

Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius (finkontrole@vrk.lt)

2023 m. vasario 14 d.

Narių mokesčių žurnalo pildymą ir pateikimą reglamentuoja

- Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymas (toliau – POĮ)
- Politinės organizacijos narių mokesčių registracijos žurnalo pildymo ir pateikimo tvarkos aprašas

Narių mokesčių žurnalas

Politinė organizacija registruoja nario mokesčius sumokėjusius savo narius, nurodydama jų sumokėto nario mokesčio dydį.

Žurnale **registruojami visi** politinės organizacijos gauti nario mokesčiai, taip pat **ir nepriimtini, jų grąžinimas sumokėjusiam asmeniui ar pervedimas į valstybės biudžetą.**

Per kalendorinius metus gautus nario mokesčius politinė organizacija registruoja viename žurnale, nepaisant laikotarpio, už kurį sumokėtas nario mokestis, ar žurnalą pildančių asmenų skaičiaus.

Žurnalą pildo ir už įvedamų duomenų teisingumą ir išsamumą atsako **už politinės organizacijos apskaitą atsakingas asmuo ir kiti** politinės organizacijos pirmininko ar kito asmens, turinčio tam teisę pagal politinės organizacijos įstatus, **įgalioti asmenys**.

Politinės partijos skyrių narių mokesčių žurnalas

Už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo VRK IS:

- sudaro partijos skyrių sąrašą, kiekvienam skyriui nurodydamas žurnalą pildantį asmenį (-is), turintį (-ius) teisę registruoti skyriaus narių sumokėtus nario mokesčius;
- gali panaikinti teisę skyriaus žurnalą pildančiam asmeniui prisijungti prie informacinės sistemos;
- turi galimybę įvesti, keisti ir susipažinti su viso žurnalo duomenimis, kiti atsakingi asmenys – tik jiems pavestus tvarkyti duomenis.

Nario mokesčių tipas

- Stojamasis nario mokestis
- Periodinis nario mokestis
- Kiti politinės organizacijos įstatuose nustatyti nario mokesčiai

Narių sumokėti nario mokesčiai turi būti laikomi politinės organizacijos einamojoje banko sąskaitoje ir mokėjimai turi būti atliekami iš tos sąskaitos, išskyrus atvejus, kai šios lėšos naudojamos politinės organizacijos politinei kampanijai finansuoti.

Nario mokestis per kalendorinius metus

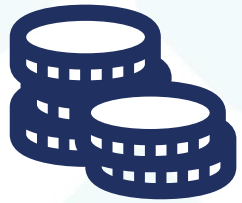
≤ 20 VMDU	bendra suma ≤ 10 proc. deklaruotų metinių pajamų

Jeigu bendra nario mokesčių suma per metus viršija **360 eurų**, politinės organizacijos narys **privalo deklaruoti savo turtą ir pajamas.**

Nario mokestis, **viršijantis 0,3 VMDU** dydį, privalo būti mokamas **tik banko pavedimu.**

VMDU - praėjusių kalendorinių metų **trečiojo ketvirčio** šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydis.

Nario mokestis per kalendorinius metus (2)

- Į nario mokesčių sumą įskaičiuojama ir kalendoriniais metais **apmokėtų politinės organizacijos steigimo išlaidų dalis.**

- Bendra nario mokesčių suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų politinės organizacijos nario:
  - **už paskutinius praėjusius kalendorinius metus** deklaruotų metinių pajamų (kai nario mokestis mokamas **po gegužės 1 dienos**);
  - **už užpraeitus kalendorinius metus** deklaruotų metinių pajamų (kai nario mokestis mokamas **iki gegužės 1 dienos**).

Pvz., narys 2023 m. sausio mėnesį sumokėjo X Eur politinės organizacijos steigimo išlaidų ir balandžio mėn. Y Eur nario mokesčių. Sumokėtos steigimo išlaidos ir nario mokesčiai registruojami nario mokesčio žurnale ir tikrinama, ar bendra suma neviršija 10 proc. už 2021 m. deklaruotų metinių pajamų.

Nario mokesčio gavimas

Nario mokesčiai gali būti gaunami pavedimu arba grynaisiais pinigais (iki 0,3 VMDU).

Ne banko pavedimu gavus nario mokestį:

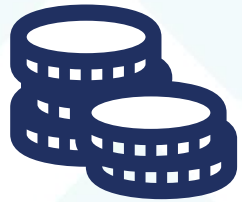
- ✓ už politinės organizacijos apskaitą atsakingas asmuo arba kitas politinės organizacijos įgaliotas asmuo **įtraukia į organizacijos apskaitą pagal grynųjų pinigų priėmimą reglamentuojančius teisės aktus;**

- ✓ **ne vėliau kaip per 10 darbo dienų** nuo nario mokesčio gavimo dienos **perveda į politinės organizacijos einamąją banko sąskaitą.**

Banko pavedimu gavus nario mokestį iš kito asmens (ne paties nario) banko sąskaitos, kai paskirtyje nurodyta už kurį narį mokamas mokestis ir jo asmens duomenys, **turi būti įsitikinta (pvz., gauti paaiškinimai), kas yra tikrasis nario mokesčio mokėtojas ir nario mokestis užregistruotas jo vardu.**

Nario mokesčio priėmimas

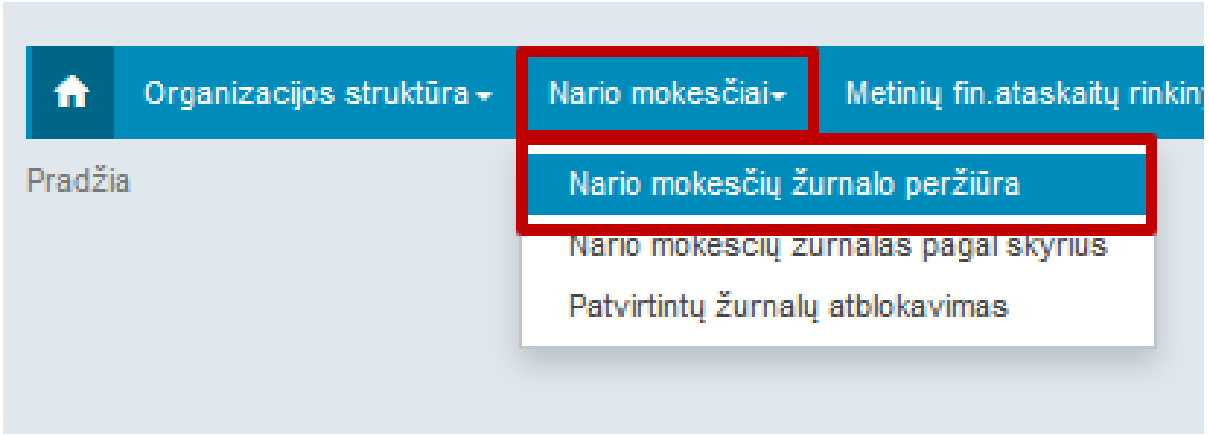

- **Priimamas tik POĮ reikalavimus atitinkantis nario mokestis.** POĮ reikalavimų neatitinkantis nario mokestis laikomas neleistinu politinės organizacijos finansavimo šaltiniu.

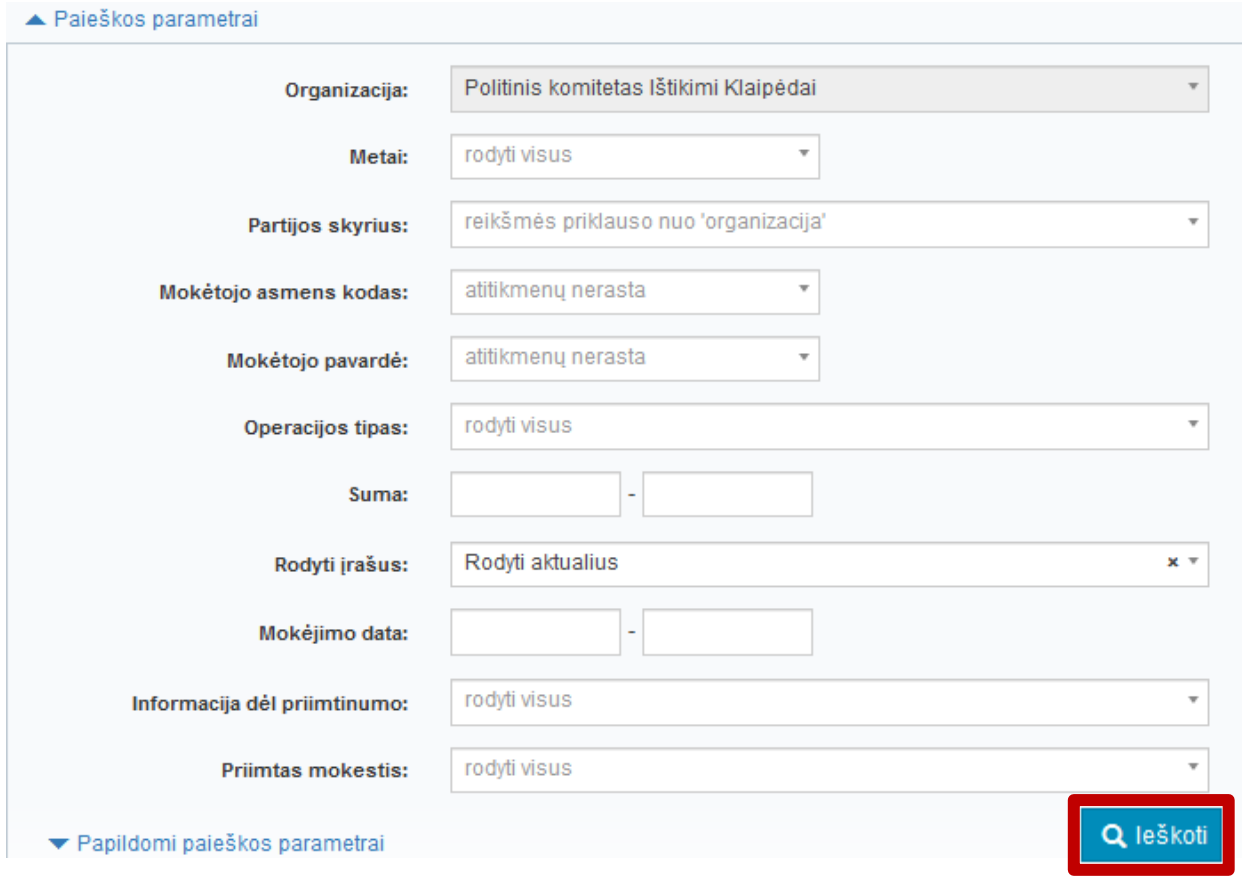
- **Politinės organizacijos veikla laikytina netinkama, kai politinė organizacija priima sprendimus politinės organizacijos veiklai naudoti lėšas, gautas iš neleistinų politinės organizacijos finansavimo šaltinių.**

Narių mokesčių žurnalo pildymas

- Narių mokesčių žurnalas (toliau – žurnalas) pildomas VRK informacinėje sistemoje (VRK IS) adresu www.rinkejopuslapis.lt
- Jungiantis portalo „Rinkėjo puslapis“ viršutiniame kairiajame kampe po savo vardu ir pavarde turi būti matomas statusas **„Partijos finansininkas“**.
- Tolesnė eiga: **„Paslaugos“ → „Finansavimas“**.
- Prisijungus prie VRK IS, parinkčių juostoje spaudžiama: **„Nario mokesčiai“ → „Nario mokesčių žurnalo peržiūra“**.

Paieškos parametrai

Rodiklių blokas

Rodiklis (Metai: 2022)	Įrašų skaičius	Suma
1. Iš viso įrašų:	861	10251.87
2. Priimtų:	839	9960.87
3. Nepriimtų:	11	145.50
4. Grąžinta / Pervesta į biudžetą:	11	145.50
5. Grąžinta suma nesutampa su gavimu:	0	0.00
6. Nesikreipta į TM:	0	0.00
7. Nesikreipta į VMI:	0	0.00
8. VMI: mokestis nepriimtinas:	0	0.00
9. TM: Asmuo nepriklauso nurodytai organizacijai:	9	152.50
10. Privaloma deklaruoti turtą ir pajamas:	0	0.00
11. Nario mokestis viršija 20 VMDU:	0	0.00
12. Neapsispręsta dėl priėmimo:	0	0.00
13. Nario mokestis grynaisiais viršija 0,3 VMDU	0	0.00

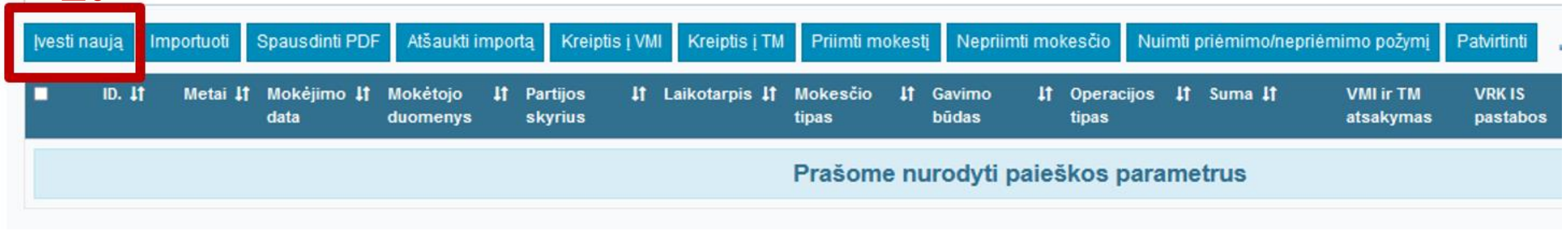
- Įvestus nario mokesčio įrašus galima greičiau surasti naudojantis **paieškos parametrais.** Įrašo (-ų) paieškai užtenka užpildyti vieną ar kelis laukus, pvz. **„Metai“**, **„Mokėtojo pavardė“**, kt., tuomet spaudžiama **„Ieškoti“**.

- Nurodžius metus, **rodiklių blokas** vaizduoja konkrečių metų narių mokesčių įrašų santrauką pagal atitinkamą rodiklį, pvz.: **„Priimtų“, „Nesikreipta į TM“, „Neapsispręsta dėl priėmimo“** ir t. t. Paspaudus ant norimo rodiklio, rodomi atitinkami įrašai.

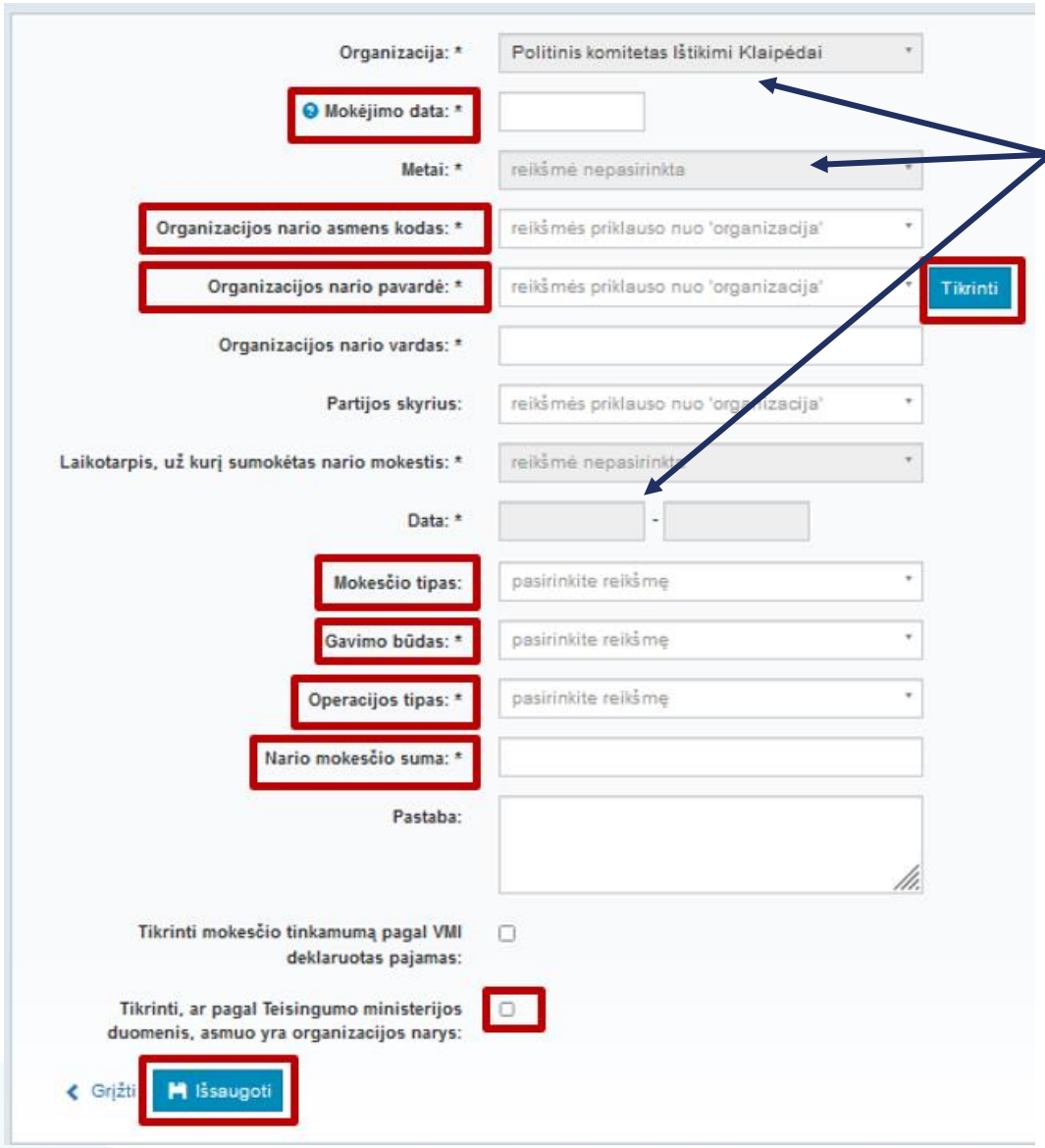
Žurnalo įrašų sukūrimas

- Žurnalo įrašas (gavimo/grąžinimo) sukuriamas paspaudus mygtuką **„Įvesti naują“**.
- **Vienai ūkinei operacijai** (vieno organizacijos nario vienu pavedimu ar viena grynųjų pinigų operacija įneštam nario mokesčiui) **skiriamas vienas žurnalo įrašas**.

1.

Žurnalo įrašo pildymas, pasirinkus „Įvesti naują“

- Atsidariusiame lange nuosekliai užpildomi visi privalomi laukai.
- Pilkos spalvos laukai sistemos užpildomi automatiškai.

N.B.! Lauke **„Mokėjimo data“** įrašoma nario mokesčio gavimo/grąžinimo data.

N.B.! **Laikotarpis, už kurį sumokėtas nario mokestis,** negali būti ilgesnis negu kalendoriniai metai. Jeigu sumokėta už ilgesnį laikotarpį ar laikotarpį, kurio pradžios ir pabaigos kalendoriniai metai nesutampa, **pildoma po vieną žurnalo įrašą kalendoriniams metams,** o lauke **„Suma“** nurodoma įmokėto nario mokesčio dalis, tenkanti kalendoriniams metams.

N.B.! Jeigu nario mokestis viršija 360 Eur pasirenkama **„Tikrinti mokesčio tinkamumą pagal VMI deklaruotas pajamas“**.

N.B.! Visada reikia **patikrinti, ar pagal Teisingumo ministerijos duomenis, asmuo yra politinės organizacijos narys**.

- Užpildžius visus laukus, spaudžiama **„Išsaugoti“**.

Žurnalo įrašo išsaugojimas ir galimos klaidos

Informacinė sistema informuoja pranešimu, kad:

- **duomenys išsaugoti** arba,
- jeigu duomenys suvesti klaidingai, informuoja, **kokios nustatytos klaidos** (pvz., nurodytas asmens kodas nesutampa su mokėtojo pavarde pagal Gyventojų registro duomenis, nenurodytas asmens kodas ar pavardė, neužpildyti privalomi laukai ir kt.)

Klaidas ištaisius, įrašą leidžia išsaugoti.

Išsaugant įrašo duomenis, VRK IS automatiškai patikrina ir informuoja pranešimu:

- ar asmens sumokėtas mokestis per kalendorinius metus **neviršija 20 VMDU dydžio**;
- ar sumokėtų nario mokesčių **suma per kalendorinius metus viršija 360 Eur**, tai yra ar politinės organizacijos nariui atsiranda **prievolė deklaruoti turtą ir pajamas**.

Žurnalo įrašų tikrinimas su TM ir VMI

- Sukurti įrašai matomi narių mokesčių žurnale.
- Jei pildant įrašo sukūrimo langą (žr. psl. 13) nebuvo pasirinkta **tikrinti, ar pagal Teisingumo ministerijos duomenis, asmuo yra organizacijos narys,** nario mokesčių žurnale atitinkamas įrašas (-ai) pažymimas (-i) varnele ir spaudžiama **„Kreiptis į TM“**.

- Jei nebuvo pasirinkta **„Tikrinti mokesčio tinkamumą pagal VMI deklaruotas pajamas“** (kai mokestis daugiau kaip 360 Eur) ir (ar) lauke „VRK IS pastabos“ nurodoma **„Privaloma deklaruoti turtą ir pajamas“**, atitinkami įrašai pažymimi varnele ir spaudžiama **„Kreiptis į VMI“**.

Nario mokesčio priimtinumas

VRK IS informacija	VRK IS pranešimai dėl nario mokesčio nepriimtinumo	Paaiškinimai ir rekomendacijos
TM atsakymas	Asmuo nepriklauso nurodytai partijai;	Rekomenduojama pasitikrinti, ar nario mokesčio mokėjimo metu, jį sumokėjęs asmuo buvo politinės organizacijos narys.
VMI atsakymas	1) Auka (lėšos) nepriimtinos: nedeklaruotas turtas;	Didesnės kaip 360 Eur nario mokesčių sumos mokėtojas nėra deklaravęs turto.
	2) Mokestis nepriimtinas.	Mokestis viršija 10 proc. deklaruotų praėjusių kalendorinių metų mokėtojo metinių pajamų.
VRK IS pastabos	1) Nario mokestis viršija 20 VMDU;	2023 m. taikomas VMDU – 1799 Eur.
	2) Ne ES pilietis, LR gyventojas;	Politinės organizacijos nariu gali būti LR pilietis arba ES pilietis, LR gyventojas.
	3) Nario mokestis grynaisiais viršija 0,3 VMDU.	Nario mokestis, viršijantis 0,3 VMDU dydį, privalo būti mokamas tik banko pavedimu.
	VRK IS pranešimai, kai patikslinus informaciją, nario mokestis gali tapti priimtinu arba nepriimtinu	
	1) Netaisyklinga LR piliečio asmens kodo struktūra, Mokėtojas nerastas Gyventojų registre;	Pasitikrinkite, ar teisingai nurodėte asmens kodą, pavardę. Pavardė turi atitikti Gyventojų registro duomenis.
	2) Pavardės neatitiktis Gyventojų registro duomenims;	
	3) Sumokėjęs mokestį narys mokesčio mokėjimo dieną buvo miręs;	Pasitikrinkite, ar teisingai nurodėte mokėjimo datą.
	4) Privaloma deklaruoti turtą ir pajamas.	Kreipkitės į VMI, kad būtų patikrinta, ar deklaruotas turtas ir pajamos.

Nario mokesčio priėmimas

Jeigu gauti atsakymai:

- TM atsakymas – **„Asmuo priklauso nurodytai organizacijai“**
- VMI atsakymas – **„Nario pajamos tinkamos“** (kai reikalingas tikrinimas su VMI)

įrašas (-ai) **pažymimas (-i) varnele** ir spaudžiama **„Priimti mokestį“.**

Sprendimą dėl nario mokesčio priėmimo pagal VRK IS duomenis apie bendrą asmens sumokėto nario mokesčių sumą per kalendorinius metus, Teisingumo ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos atsakymus, pateiktus informacinėje sistemoje, priima už politinės organizacijos apskaitą atsakingas asmuo.

Nario mokesčio priėmimas, kai TM atsakymas neigiamas

- Gavus TM atsakymą, kad politinės organizacijos mokestį sumokėjęs asmuo nėra politinės organizacijos narys, **nario mokestis gali būti priimamas įsitikinus, kad tas asmuo yra (mokesčio mokėjimo metu buvo) politinės organizacijos narys.**
- Tokiu atveju skiltyje **„Pastabos“** privaloma nurodyti **nario mokesčio priėmimo pagrindą.**

	ID.	Metai	Mokėjimo data	Mokėtojo duomenys	Partijos skyrius	Laikotarpis	Mokesčio tipas	Gavimo būdas	Operacijos tipas	Suma	VMI ir TM atsakymas	VRK IS pastabos	Pastabos
☐	461292	2022	2022-12-27		Zarasų	2022-01-01 - 2022-12-31	Metinis Mokestis	Grynaisiais	Gavimas	10.00	TM: Asmuo nepriklauso nurodytai organizacijai		Prašymas pateiktas 2022-10-30, partijos narys nuo 2022-10-30
☐	460515	2022	2022-06-30		Pakruojo skyrius	2022-01-01 - 2022-12-31	Metinis Mokestis	Pavedimu	Gavimas	2.00	TM: Asmuo nepriklauso nurodytai organizacijai		LSDP Pakruojo skyriaus narė nuo 2009-05-29. 2022 m. gruodžio 21 d. Politinių partijų narių sąrašų informacinėje sistemoje nutraukė narystę Lietuvos socialdemokratų partijoje.

- Politinė organizacija kiekvienais metais narių sąrašą Teisingumo ministerijai privalo pateikti du kartus per metus (ne vėliau kaip iki kovo 1 dienos ir ne vėliau kaip iki spalio 1 dienos). Gavus neigiamą TM atsakymą dėl asmens, kuris politinės organizacijos nariu tapo iki pateikiant TM narių sąrašus, **rekomenduojama informuoti už narių sąrašo pateikimą atsakingą asmenį.**

Nario mokesčio nepriėmimas

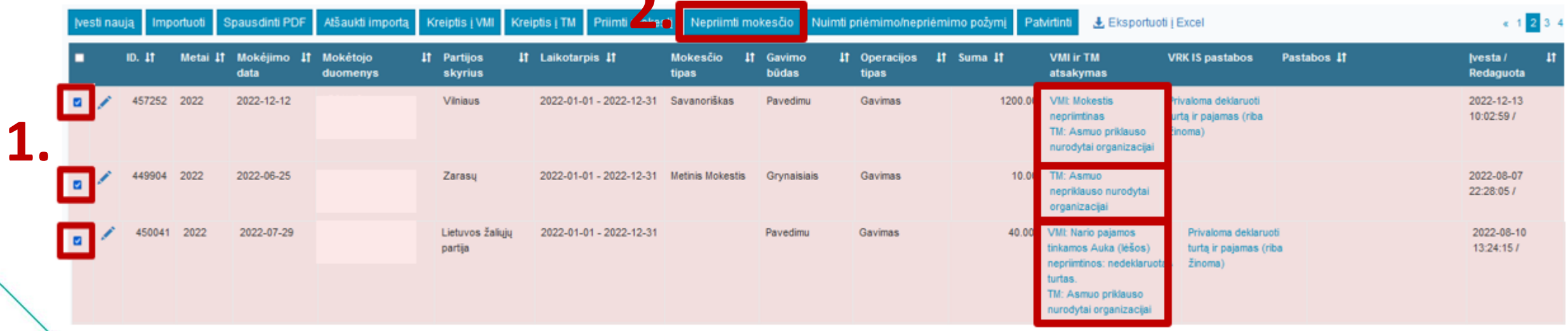
Jeigu gauti atsakymai:

- TM atsakymas – **„Asmuo nepriklauso nurodytai organizacijai“;**

ir (arba)

- VMI atsakymas – **„Nario pajamos tinkamos; Auka (lėšos) nepriimtinos: nedeklaruotas turtas.“;**
- VMI atsakymas – **„Mokestis nepriimtinas“**

įrašas (-ai) **pažymimas (-i) varnele** ir spaudžiama **„Nepriimti mokesčio“.**

Kada nario mokestis laikomas užregistruotu?

Nario mokestis laikomas **užregistruotu** žurnale užpildžius visas privalomas skiltis (privalomus laukus) ir nurodžius, kad mokestis priimtas ar nepriimtas.

Žurnale neužregistravus nario mokesčio priimtu jo naudoti negalima.

Nario mokesčio grąžinimas arba pervedimas į valstybės biudžetą

- POĮ reikalavimų neatitinkantis **nario mokestis grąžinamas jį sumokėjusiam asmeniui per 5 darbo dienas** nuo tokių lėšų gavimo dienos, nurodomos atsisakymo priimti lėšas priežastys ir tai pažymima žurnale.
- Kai nėra galimybės nario mokesčio grąžinti jį sumokėjusiam asmeniui, POĮ reikalavimų neatitinkantis **nario mokestis per 10 darbo dienų pervedamas į valstybės biudžetą** ir tai pažymima žurnale.

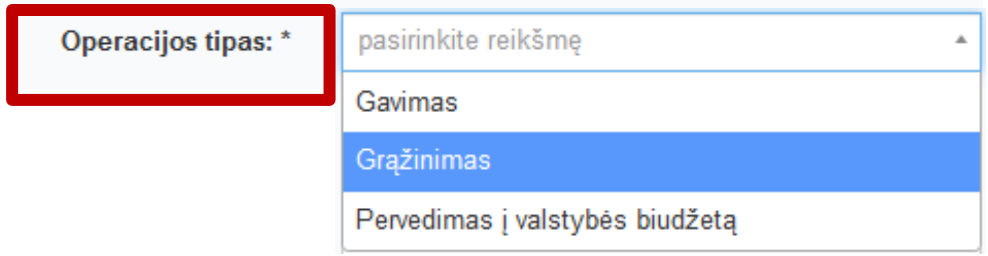
POĮ reikalavimų neatitinkantis, todėl nepriimtinas nario mokestis laikomas neleistinu politinės organizacijos finansavimo šaltiniu, kai mokestis:

- X sumokėtas asmens, kuris nėra ar negali būti* politinės organizacijos nariu;
- X viršijantis 20 VMDU dydį;
- X viršijantis 10 proc. mokėtojo deklaruotų praėjusių kalendorinių metų pajamų;
- X sumokėtas nedeklaravus turto (kai bendra suma daugiau nei 360 eurų);
- X sumokėtas grynaisiais didesnis nei 0,3 VMDU.

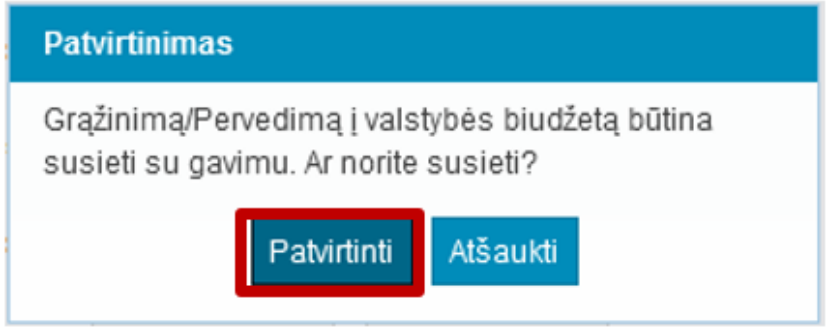
*Politinės organizacijos steigėjais ir nariais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai, Lietuvos Respublikoje gyvenantys Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, kurie yra sulaukę 18 metų ir nėra kitų valstybių politinių partijų ar politinių organizacijų nariai, išskyrus jų narystę Europos politinėse partijose, kurių steigimą ir veiklą reglamentuoja Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014.

Nario mokesčio grąžinimas arba pervedimas į valstybės biudžetą (2)

- Nario mokesčio grąžinimo arba pervedimo į valstybės biudžetą įrašas sukuriamas nario mokesčių žurnale pasirinkus **„Įvesti naują“** (žr. psl. 13).
  - ✓ Laukelyje **„Mokėjimo data“** nurodoma nario mokesčio grąžinimo/ pervedimo į valstybės biudžetą data.
  - ✓ Laukelyje **„Operacijos tipas“** pasirenkama **„Grąžinimas“** arba **„Pervedimas į valstybės biudžetą“**.

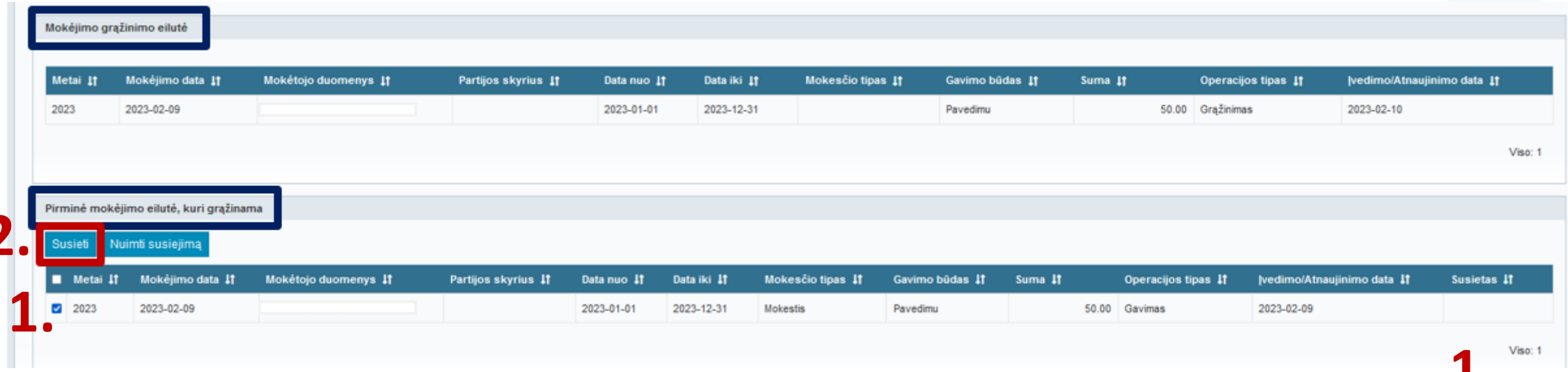

- Išsaugojus įrašą, sistema informuoja, kad nario mokesčio gavimo ir grąžinimo/pervedimo į valstybės biudžetą **įrašus būtina susieti**. Spaudžiama **„Patvirtinti“**.

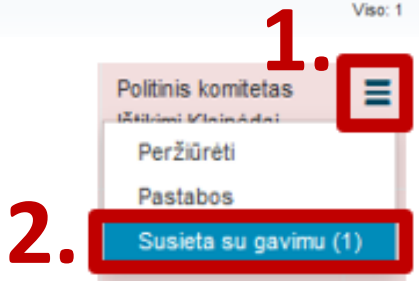

Nario mokesčio gavimo ir grąžinimo įrašų susiejimas

- Nario mokesčio susiejimo lange matoma **„Mokėjimo grąžinimo eilutė“** (viršuje) ir **„Pirminė mokėjimo eilutė, kuri grąžinama“** (apačioje).
- Pažymėjus varnele grąžinimo įrašą atitinkančią eilutę, spaudžiama **„Susieti“**.

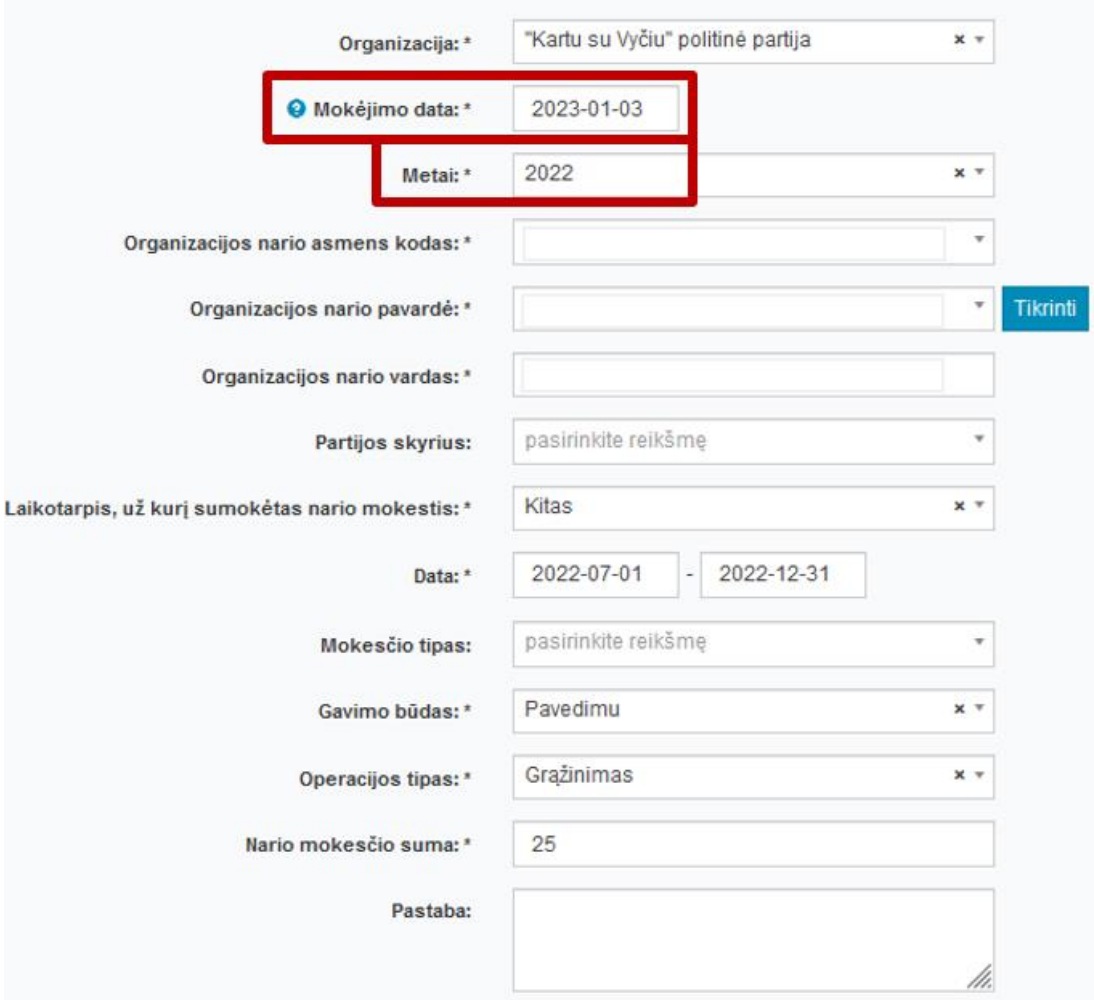

- Įrašų susiejimas matomas nario mokesčio žurnale **paspaudus ant veiksmų stulpelio**, kuris yra **nario mokesčio grąžinimo įrašo** eilutės dešinėje pusėje.

Nario mokesčio grąžinimas arba pervedimas į valstybės biudžetą kitais metais nei gauta

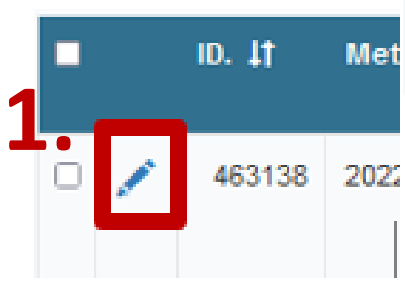
- Įrašo pildymo lange (**„Įvesti naują“**) pirmiausia pasirenkamas **„Operacijos tipas“,** tuomet užpildomas laukas **„Mokėjimo data“**, t. y. grąžinimo ar pervedimo į valstybės biudžetą data, o lauke **„Metai“ nurodoma, kuriais metais gautas nepriimtinas nario mokestis.**

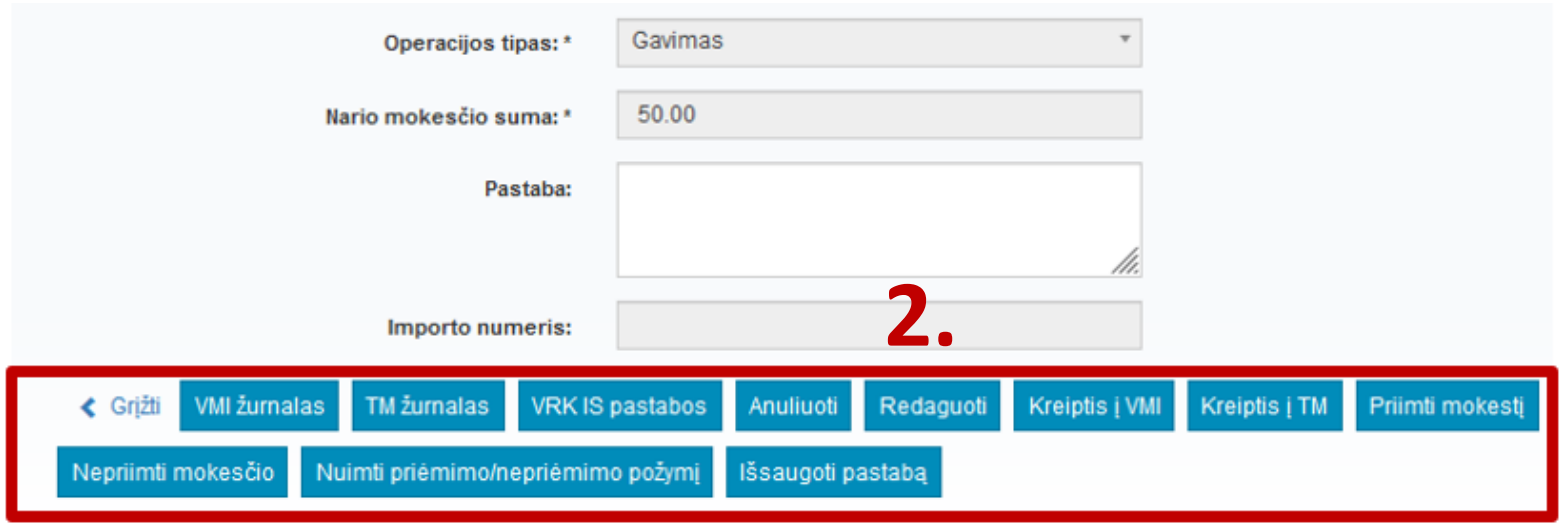
Pvz., 2022 m. gruodžio 29 d. asmuo pervedė 25 Eur nario mokesčio. Už apskaitą atsakingas asmuo, gavęs neigiamą TM atsakymą dėl asmens narystės politinėje organizacijoje, nario mokesčio grąžinimo įrašo lauke „Metai“ nurodo 2022 m. (mokesčio gavimo metai), lauke „Mokėjimo data“ nurodo 2023 m. sausio 3 d. (nepriimtino mokesčio grąžinimo mokėtojui data).

Nario mokesčio įrašų redagavimas

- Nario mokesčio įrašai redaguojami įrašo eilutės kairėje pusėje paspaudus pieštuko ženkliuką ✎.

- Atsidariusio lango apačioje pasirenkamas mygtukas pagal norimą atlikti veiksmą, pvz., įrašius pastabą, spaudžiama **„Išsaugoti pastabą“**, prieš tikslinant neteisingai nurodytą asmens pavardę, spaudžiama **„Redaguoti“** ir t. t.

Finansavimo viešumas

- Politinių organizacijų narių, per kalendorinius metus sumokėjusių **daugiau kaip 360 Eur nario mokesčių sumą**, sąrašai yra vieši nuo jų priėmimo momento ir skelbiami neribotą laiką.

Sąrašuose nurodoma:

- ✓ **kalendoriniai metai;**
- ✓ **politinės organizacijos pavadinimas;**
- ✓ **nario vardas, pavardė;**
- ✓ **sumokėta suma.**

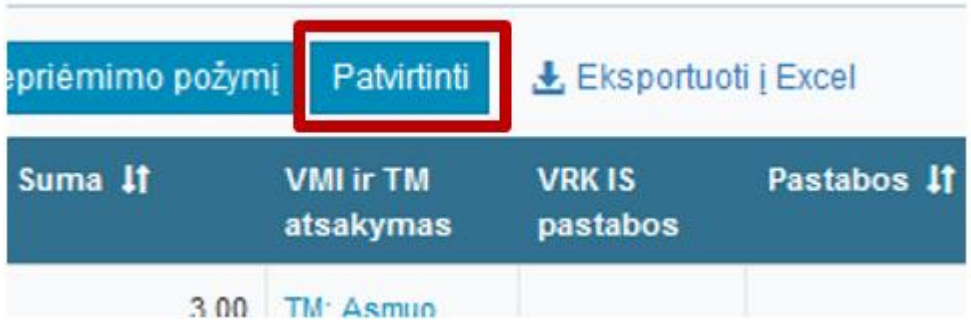

https://www.vrk.lt/nario-mokesciai

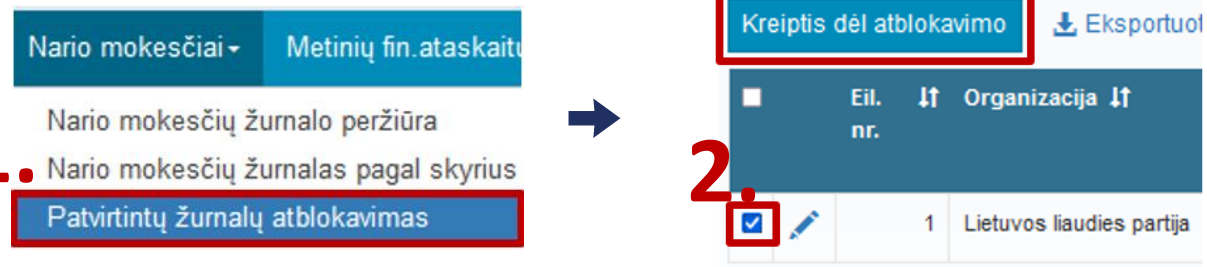
Nario mokesčio žurnalo patvirtinimas

Pasibaigus kalendoriniams metams už politinės partijos apskaitą atsakingas asmuo patikrina partijos atsakingų asmenų užpildytą žurnalą. Patikrinęs žurnalą, už politinių organizacijų apskaitą atsakingas asmuo informacinėje sistemoje **patvirtina, kad žurnale pateikti duomenys teisingi ir visi.**

- Nario mokesčių žurnale spaudžiamas mygtukas **„Patvirtinti“**.

Jeigu po žurnalo patvirtinimo pastebėta, kad žurnalas yra pildytinas ar taisytinas, yra galimybė kreiptis dėl atblokavimo. Pasirinkus **„Patvirtintų žurnalų atblokavimas“** atitinkamų metų koreguotinas žurnalas pažymimas varnele ir spaudžiama **„Kreiptis dėl atblokavimo“** bei nurodoma atblokavimo priežastis. Atlikus korekcijas, VRK IS reikia patvirtinti naują nario mokesčio žurnalo versiją.

Finansinių ataskaitų rinkinių patvirtinimas ir teikimas VRK

Patikrintą, informacinėje sistemoje patvirtintą ir atspausdintą (žr. dešinėje) žurnalą **pasirašo politinės organizacijos pirmininkas** ar jo įgaliotas asmuo ir **už politinės organizacijos apskaitą atsakingas asmuo**. Žurnalas gali būti nespausdinamas, jeigu jis teikiamas pasirašytas elektroniniu parašu.

Iki kovo 15 d.

Pasirašytas žurnalas VRK pateikiamas kartu su finansinių ataskaitų rinkiniu. Jeigu žurnalas pasirašomas elektroniniu parašu, VRK pateikiama elektroninė byla.

Sėkmės darbuose!

Nario mokesčių žurnalo pildymo ir pateikimo klausimais konsultacijas teikia Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus patarėjos:

Milda Pocevičiūtė

(8 5) 239 6900

milda.poceviciute@vrk.lt

Laima Lazauskienė

(8 5) 239 6989

laima.lazauskiene@vrk.lt